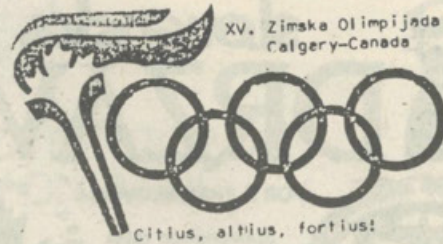

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

SLOVENSKA "GLASNOST"

Že nekaj let sem večkrat beremo v slovenskih matičnih, zamejskih in zdamskih časopisih o vseslovenski spravi. V sedanjih razrvanih slovenskih razmerah je sprava nadvse lepa, potrebna zamisel, a zelo težko izvedljiva. Zakaj? Težava je v tem, ker imamo o spravi različne predstave, različna gledanja. Eni - to velja predvsem za diktatorsko izključujočo slovensko komunistično partijo in sedanje komunistične oblastnike v domovini! - bi radi videli, da pozabimo preteklost, da je sploh več ne omenjamo, zlasti pa ne medvojnne in povojne čase, v katerih so prav slovenski komunisti nesmiselno mučili in množično pobijali nedolžne, narodno zavedne Slovence; drugi pa - in to je velika večina slovenskega naroda! - ki so izgubili svoje najdražje: očete, matere, brate, sestre, otroke, dojenčke, ki so jih siloma trgali iz materinih naročij; dalje izguba s trudom pridobljenega in ljubeznivo negovanega imetja, rojstne domovine in se z umikom iz nje komaj rešili svoja gola življenja pa sprave na zahtevi pozabe ne morejo sprejeti! Popolnoma razumljivo in upravičeno!

George Santayana, špansko-ameriški filozof, pravi, da tisti, ki trmasto vztrajajo na tem, da pozabimo preteklost, ali se je sami nočejo iz različnih osebnih razlogov spominjati, lahko v danih okoliščinah v bodoče zopet ponovijo iste napake, ista zla dejanja. Kaj torej napraviti? Pripravljeni smo odpustiti, nikoli pa ne pozabiti! Narod, ki se ne spominja mrtvih, svojih prednikov, ki se jih, kar je še huje, sramuje, si izpodrežuje lastne korenine in ruši temelje svoji lastni bodočnosti!

KAJ POMENI SPRAVA?

Resnična sprava spomeni popolno prelomnico v vrednotenju človekovega življenja, njegovega dostojanstva kot enkratna odpodoba božja; pravo prerodenje, ki v glavnem vsebuje naslednje:

- odkrito priznanje moralno neupravičljivih dejanj;
- obžalovanje nad okolnostmi in dejanji samimi;
- zaobljuba, moralno zagotovilo, brez prisile, nekaj sklep, izogniti se v bodoče vsem tistim dejanjem, ki žalijo in upropaščajo bližnjega, narod.

Poleg teh bistvenih potez pa v resnično spravo vključujemo tudi neko zunanje dejanje, viden simbol sprave, s katerim damo zadoščenje prizadetim: poravnamo fizično škodo, ki so jo utrpeli, vrnemo dobro ime, ki jim je bilo zlonamerno odvzeto; v našem, slovenskem primeru, žaljivi vzdevek, ki ga slovenski komunisti še vedno z diabolčno sovražnostjo uporabljajo, namreč: **narodni izdajalci!**

Z mirno vestjo trdim, da bo bili vsi pomorjeni, žrtve zlagane krvave komunistične neosvobodilne revolucije, verni, zavedni Slovenci, da, protikomunisti, nikoli pa ne IZDAJALCI!

Le tako pojmovana vseslovenska narodna sprava je sprejemljiva. Rodila bo vidne sadove: prinesla človeku srečo in zadovoljstvo zblížala in pomirila razdvojene družine, oživila splošno narodno zadovoljstvo, ponos in upanje na lepšo in pravičnejšo bodočnost slovenskega naroda.

KAJ PRIČAKUJEMO OD RESNIČNE NARODNE SPRAVE,

ODKRITE SLOVENSKE "GLASNOSTI"?

- Odkrito priznanje, opravičbo in blagoslovitev množičnih grobov s postavitvijo spomenikov v Kočevskem Rogu, Teharjih, Hrastniku, Celju, Št. Vidu, Krimski jami, Jelendolu, Turjaku, Grčaricah in drugih krajih Slovenije vsem žrtvam: slovenskim domobrancem, slovenskim javnim in kulturnim delavcem, družinskim očetom in materam, oskrujenim dekletom in otrokom!

- Popolno dosego osebnih svobode v kateri bodo osnovne človečanske pravice kot so npr. svoboda pred ustrahovanjem, svoboda pred pomanjkanjem, svoboda vere, svoboda govora, tiska, združevanja in še nekatere druge, ustavno priznane in praktično izvajane v vsakdanjem življenju!

- Uresničitev prave demokracije, v kateri bo politični proces, kot izraz svobodne pluralistične miselnosti, neprestano izglajal nasprotja, v miru in soglasju reševal osebne in narodne probleme ter pravočasno vpeljal potrebne družbene spremembe, ki jih narekuje čas, terjajo upravičene človeške zahteve in dejanske življenjske potrebe.

- Popolno narodno svobodo, ki odprta na načelo o samoodločbi narodov, vodi v svobodno, mednarodno priznano slovensko državo SLOVENIJO, v kateri bodo pogoji vsestranske slovenske narodne rasti in volje ustavno priznani in zaščiteni!

Šele od uresničitve navedenih zahtev bomo opogumnjeni lahko skupno uspešno reševali pereča slovenska vprašanja in morda s prav to iskreno potezo rešili slovenski narod!

Luka Dolenjc

Cardinal Carter.

Abortus na zahtevo legalen!?

Dne 28. januarja je kanadsko Vrhovno sodišče odločilo, da je člen 251 Kazenskega zakonika protiustaven, ker krši takozvani Charter of Rights and Freedoms. Ta odločitev daje pravico do abortusa vsaki ženski, ne da bi za to dobila posebno dovoljenje od zdravniške komisije. Taka dovoljenja je dosedaj dajala v glavnem samo, če je življenje matere bilo v nevarnosti. Operacija se je morala izvršiti v od države kontroliranih bolnišnicah. Sedaj bodo to opravljale lahko tudi privatne klinike.

Mnogo Kanadčanov je bilo nad to odločitvijo "shocked". Torontski nadškof kardinal Emmett Carter jo je označil kot neciviliziran "dizaster" in pozval parlament naj odobri nov zakon, ki naj zaščiti pravice nerojenih otrok. Zdi se, da bo ravno abortus postal glavna tema debat pri približujočih se volitvah v federalno skupščino. Slovenci, podprimo napore zagovornikov pravic nerojenih otrok!

Iz nekega pisma iz Slovenije...

Nobenega dvoma ni, da zadnjih nekaj let ljudje nikjer na svetu ne kritizirajo toliko kot ravno v Sloveniji. Začelo se je z iskanjem resnice o pokolu domobrancev, kar je po skoro štirih desetletjih bruhalo na dan kot vulkan in sprožilo plaz čez vsa področja družbenega življenja. Splošno mnenje tako notranjih kot zunanjih opazovalcev je, da se krize ne da več zaježiti, ostaja samo vprašanje, ali bo ta pretres privedel v demokracijo ali pa povzročil novo revolucijo. Molimo, naj Bog po zaslugi po nedolžnem prelite krvi narodu pošlje ljudi, ki ga bodo v tej stiski prav vodili. Da je položaj v domovini resen, verjetno veliko bolj resen in dozorel, kot ga mi v daljnem svetu moremo predvideti, naj nam pove najnovejšo pismo.

S.P.

Dragi:

"...Z obiskom si me zelo prijetno presenetil. Nisem si mislil, da boš še kdaj prišel. Upam, da ni nazadje. Še zlasti, ko si sam videl, da se nimaš česa bati. Stvar se je nekoliko spremenila: zdaj se oni bojijo. Dogajajo se čudne stvari. Nastalo je čudno vzdušje. Povsod je čutiti nemir, nezadovoljstvo, groznje, na drugi strani pa apatičnost. Nihče več ne verjame besedam. Teh imajo že vsi čez glavo. Vsak dan doživljajo tisto, kar so pripisovali samo kapitalističnemu svetu: štrajke. Predvčerajšnjim v Ljubljani (Litostroj), včeraj v Novem mestu, na Ravnah, danes v Murski Soboti, jutri...? Delavci zahtevajo 30%, 50% povišanje plač. In uspejo, dajo jim, da pogasijo požar. Samo, ali bodo prihodnji teden še dali, in od kod? Kako bodo krotili maso, množice, ki že zdaj težko živijo, pa bodo še težje. Saj veš, kako je v inflaciji: izgublja tisti, ki ima najmanj, dobi pa tisti, ki ima že zdaj preveč. Inflacija pa raste, težko jo je dohajati. Vodstvo pa sestankuje, napoveduje, obljublja, ljudje pa jim ne verjamejo.

Kako malo velja njihova slava! Mislili so, da bo šlo vedno na juriš, z lažmi, goljufijami, da se bodo lahko v nedogled okoriščali in živeli na tuj račun. Stvar gre h koncu. Ljudje so začeli nanje kazati s prstom, zahtevajo odstop, oni pa sestankujejo in se prepirajo med sabo. Stolčke si pogajajo po tekočem traku, zlasti v Srbiji. Pisatelji in novinarji pišejo, vse pišejo, nihče se več ne brani. Očitajo jim grehe za 40 let nazaj, oni pa so tiho kot paglavec, ko ga dobiš, ko ti hruške krade. Glasni so zlasti mladi, ki so v največji stiski.

- In kaj to pomeni? Vem, da bi me spet to vprašal. Pa ti spet povem, da nič velikega ne pomeni. Samo revščino, nazadovanje, svet bo šel naprej, mi pa ga bomo glede

dali čez plot. Ko bo mera polna, se bodo za kratek čas na stežaj odprli zaporji, strah bo spet v kosteh in red bo tu. Stara, a preiskušena metoda. Človeka obide žalost, ko o tem razmišlja. Zakaj morajo biti kaznovane cele generacije zaradi bedakov, ki so na oblasti? 40 let iščejo sovražnika, zdaj pa so končno ugotovili, da so sami največji sovražnik. Če bi bili deset let v vojni, ne bi moglo biti gospodarstvo tako na psu, kot je zdaj. In ker je na psu gospodarstvo, je na psu vse ostalo. Velikokrat se sprašujemo, v čem so Avstrijci boljši od nas. Ali so bolj pametni, bolj pridni od Slovencev, je njihova domovina lepša, bogatejša, da jim gre tako sijajno? Vse imamo, le pametnih ljudi ne na oblasti. To je šiba božja, ki nas bo spremljala do konca. Za mojo in še kakšno generacijo ni rešitve. Še dobroda ni povsod tako, ker sicer bi nastopila katastrofa za vse človeštvo..."

Securing Your Tomorrows

With Co-operative financial services

RRSPs

RRIFs

Annuity Quotation/Placements

Mortgages

Personal Trust Services

Mutual Funds

GICs

Complementing Credit Union Member Services.

London	Toronto	Ottawa
519-679-2820	416-445-8941	613-563-0961
1-800-265-1252	1-800-268-4513	

CO-OPERATIVE TRUST COMPANY OF CANADA

MEMBER OF CANADA DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

CALL YOUR CREDIT UNION
JOHN E. KREK SLOVENIAN
(TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

 Subscription rates
 \$15.- per year
 \$ 1.25 single issue

 Advertisement:
 50¢ per equate line

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada.
 Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
 646 Euclid Ave., Toronto, ON M6G 2T5
 Edited by Editorial Board
 Urejuje konzorcij Slovenske Države
 Zastopnika:
 Martin Duh Ludvik Jamnik
 Calle 105, No. 4311 79 Watson Ave.
 Villa Ballester, Argentina Toronto, ON M6S 4E2 Canada

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado \$12, za Argentino in Brazilijo po dogovoru. Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija, Italija in druge države \$12 US. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja

Slovenec med nosilci olimpijske bakle

Kanadski Slovenec Lojze Koželj, oče štiri-otrok - plavalcev mednarodnega kova-, pred vojno državni akademski smučarski prvak, v Kanadi skupno z ženo dolgoletni sodelavec- trener pri

najboljšem plavalnem klubu v predmestju Montreala, nosi olimpijsko bakljo na svojih 1000 metrih v spremstvu "medic eskorta". Takole opisuje svoje občutke:

Kot mlad študent sem tudi jaz sanjal in upal, da bom kdaj sodeloval pri zimskih olimpijskih igrah. Te sanje iz mladih dni so se mi nenadno delno uresničile kakih 50 let kasneje, ko sem bil izbran, da bom eden od mnogih nosilcev olimpijskega ognja v štafeti skozi Kanado.

Prvo obvestilo sem dobil že junija z novico, da bom nosil olimpijsko bakljo 15. decembra - 1 km - na poti med Montrealom in Ottawa. Novembra sem dobil točno lokacijo "mojega" kilometra in sicer v bližini znanega CP hotela Montebello, in točen čas: 9:12 am.

Vmes smo dobivali razna navodila kot npr. za treniranje, za "warming-up", za "cooling down" itd., z nasveti od znanih kanadskih olimpijskih tekmovalcev kot Gaetan Boucher, Laurie Graham, Brian Orser, itd.

Z vsemi temi pripravami je čas silno hitro potekel in kar naenkrat je bil tu 15. december.

Prva grupa 10 tekačev je začela z štafeto že ob 7 h zjutraj. Jaz sem bil v drugi grupi in smo imeli "briefing" ob 7h - takrat smo tudi dobili

štafetne uniforme, za katere smo dali mere že junija. Ob 8h smo se pridružili štafetni karavani in v Motorhome čakali po vrsti na naš veliki trenutek. V isti grupi z menoj je bil tudi George Ball iz Beaconsfielda, Que., On je tekmoval na Olimpijadi v Rimu in sicer 100 in 200m.

Težko je najti besede ki bi pravilno in kompletno opisale moje občutke, ko sem prevzel olimpijski ogenj in sem ga potem s ponosom v srcu in za nekaj trenutkov tudi z solzami v čeh nesel 1 km po Route 148. - Ker je bil ta del štafete "na deželi", ni bilo toliko ljudi, kot jih je bilo po mestih kot npr. Montreal, Ottawa ali Toronto, a jaz sem imel posebno srečo, da je bil tam večji del moje družine: žena Dora, hčerka Kati je prišla iz Toronto, sin Tomaž je prišel iz Ottawe. (Dve hčerki ki bi bile tudi rade prišle, na žalost niso mogle zaradi posebnih okoliščin). Kar prehitro je bilo konec "mojega" kilometra, kot da ne bi imel vseh 1000 metrov - in je bilo treba predati olimpijski ogenj naslednjemu tekaču.

Kot sem zvedel sem bil jaz tisti dannaistarejši tekač. V celoti najstarejši nosilec oziroma nosilka bo Hazel McKay iz Kelowne, BC. V Ontariju je bil najstarejši Hans Joachim Weichhardt.

Na berlinski olimpijadi 1936 je bil član nemške štafete 4x100 m.

Celotna organizacija štafete je bila izredno dobra, vse do podrobnosti je bilo v načrtu in izvedeno. Organizatorji, tekači- spremljevalci, vozniki štafetnih kamijonov itd. so povečini mladi uslužbenci "Petro Canada". Z mnogimi smo se spoznali v Chateau Montebello 14. in 15. decembra. Kljub dolгим uram, ki jih njihovo delo zahteva, so bili vedno zelo prijazni in na razpolago za informacijo, nasvet in pogovor.

Za mene je bila ta udeležba pri olimpijski štafeti toliko bolj pomembna, ker je prišla le dobro leto in pol za tem, ko sem bil nekako obsojen na smrt. Koncem marca 1986 so namreč ugotovili, da imam raka. V operaciji sem zgubil 4/5 zelodca in kirurg je tisti dan rekel moji ženi Dori, da po taki operaciji moremo računati le še na kakih 6-9 mesecev "life expectancy after an operation like this is not very good, 6-9 months, maybe).

Hvala Bogu - kemično zdravljenje je bilo uspešno in čez dobre pol leta sem se spet počutil, kot da sem popolnoma okreval.

"Sharing the Flame" je bil dogodek, ki mi bo ostal v lepem spominu do konca dni, pa če jih bo malo ali veliko. L. K.

Pri zimski olimpijadi v Calgary, Alberta, sodeluje v skupini 9400 prostovoljcev tudi nekdanji torontski Slovenec Gregor Resnik, sin Rudija in Anice Resnik. Udeleževal se je kot prostovoljni delavec že vseh začetnih priprav za olimpijado (osnutek za olimpijski oder) od leta 1984 dalje. Izbran je bil za uradnega spremljevalca Team Canada Hockey skupine. Čestitamo! A: R.

ŽUPNIJSKA HRANILNICA in POSOJILNICA "SLOVENIJA"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

POSLUŽITE SE NAŠE SLOVENSKE FINANČNE USTANOVE!

URADNE URE

na 618 Manning Ave. Toronto Tel.: 531-8475

Torek - sreda _____ 10 a.m. - 3 p.m.
 Četrtek - petek _____ 10 a.m. - 8 p.m.
 Sobota _____ 10 a.m. - 1 p.m.

na 739 Brown's Line, Toronto Tel.: 255-1742

Torek - sreda _____ 10 a.m. - 3 p.m.
 Četrtek - petek _____ 12 pm - 8 p.m.
 Sobota _____ 10 a.m. - 1 p.m.

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem Tel.: 561-9952

Vsak petek od 4h do 8h zvečer.
 Hamilton: Sobota 10 am - 1 pm

Dobsko kulturno življenje

V roke nam je prišel članek objavljen v Občinskem poročevalcu podeželskega gorenjskega časopisa, ki opisuje kulturno delovanje Prosvetnega društva v Dobu pri Domžalah med obema svetovnimima vojnama. Bralcem SD posredujemo izvlečke iz tega članka. Podatke je piscu članka dal znani domžalski pisatelj- kronist Stane Stražar, ki pripravlja knjigo o tem delovanju.

Podatki naj služijo v pouk tistim v domovini, ki še vedno trdijo, da Slovenci pred 1945 letom nismo imeli kaj kulture vredne omembe, kakor tudi v spodbudo naši mladi generaciji, doma in po svetu, ki išče zabave in razvedrila vse drugod, kot v nedolžnem veselju, ki ga je prinašal idealizem mestne pa tudi podeželske mladine, ko so se po trudapolnih dneh ob večerih zbirali v prosvetnih domovih, kjer so se vadili in nastopali v pevskih, dramatskih in telovadnih prireditvah, ne za denar, ampak v svoje notranje zadovoljstvo in v zadovoljstvo občinstva, ki je prireditve v velikem številu obiskovalo. Takih katoliških prosvetnih društev, čeprav morda ne vedno tako delavnih, je bilo v medvojni Sloveniji na stotine.

Daj Bog, da bi se časi, ko so ljudje take vrednote cenili, zopet kmalu vrnili!

Dramo Trije kralji, ki so jo igrali 10. januarja 1937, si je ogledalo okrog 300 ljudi.

Delavci Kocjančičeve tovarne z Vira so 24. januarja 1937 v dobski dvorani uprizorili Vombbergerjevo dramo Vrnitev. Dohodek so dali za svoje nezaposlene delavce.

Na pustno nedeljo, 7. februarja 1937 domači igralci pri polni dvorani uprizorili burko Lesena peč. Nastopila sta tudi tamburaški in pevski zbor.

V zimskem času so naštudirali opereto Josipa Lavtizarja Adam Ravbar.

Avtor je zajel zanimivo snov iz domače krajevne zgodovine iz časov turških vpadov. Zbor, ki je slovel daleč naokoli, je imel dobre soliste in igralce. Pet je učil zelo sposoben zborovodja Ivan Grošelj, ki je nastopil tudi sam spremljal s harmonijem. Režijo je prevzel Franc Starbek. Opereto so uprizorili 19. in 21. marca 1937. Gledalci so obakrat napolnili dvorano. Pred predstavama je tamburaški zbor zaigral Na obali Save, Triglav in Venček koroških narodnih.

Na slovesnosti v društveni dvorani 10. maja so poleg petja, tamburanja in športnih nastopov v program uvrstili četrti dejanje operete Adam Ravbar.

Proslavo ob materinskem dnevu so priredili 25. aprila 1937. Nastopili so otroški pevski zbor, šolarji z otroško igro Naočniki, recitatorji, telovadci, dekleta z gimnastičnimi vajami, članice pa so uprizorile igrico Perice.

Uspešno so dobski pevci pod Grošljevim vodstvom postavili na oder tudi spevolgro Mežnarjeva Lizika. Vlogo Lizike je pela in igrala Francka Srša-Pavrova iz Doba, njen oče Mežnar pa je bil Franc Prenar iz Krtine. Prav tako uspešni so bili s spevolgro Kovačev študent.

Finžgarjevo dramo Divji lovec s petjem so naštudirali pozimi in jo igrali 11. aprila 1937. Tamburaški zbor je pred predstavo zaigral polko iz operete Ptičar in Hej Slovenci ter valček Ti, samo ti.

Po poročilu, ki ga je na občnem 24. oktobra prebral Janez Kavka, povzemamo, da je bila knjižnica odprta vsako nedeljo med 9. in 10. uro dopoldne in da je bilo izposojenih 418 knjig; novih knjig je bilo 13, vseh vezanih pa okrog 700. Fantovski odsek se je 30. septembra 1937 povsem osvojil v samostojno društvo.

Prireditvi za otroke in odrasle je 5. decembra 1937 spet spremljal tamburaški zbor, ki je pod Samejevim strokovnem vodstvom zaigral tri skladbe.

Igro Koroški tihotapci so igrali 12. decembra 1937. Tamburašice so zaigrale Moje sanje, triglavski koračnica in Na gorenjskem je fletno. Mešani pevski zbor je zapel Premrlovo v Korotan, Devavo Pojdem v Rute, moški zbor pa Jenkovo Rojakom.

Gogolja veseloigra Ženitev je bila na spredu na pustno nedeljo, 28. februarja 1938.

Dne 20. marca 1938 sta Fantovski odsek in Dekliški krožek pripravila v domu prvo telovadno akademijo. Zvrstilo se je več nastopov fantov in deklet ter naraščajnikov. Prireditve sta popestrila tamburaški in pevski zbor.

Na materinski proslavi 25. marca je bilo nad tristo udeležencev. Nastopili so ženski in mešani zbor ter otroški zbor, ki je ob spremljavi tamburaškega zbora in recitatorjev uprizoril spevolgro Matije Tomca Rdeča kapica.

Dne 12. junija 1938 je društvo pristopilo k Rafaelovi družbi in Izeljenjski zbornici v Ljubljani, z namenom, da bi skrbelo in sodelovalo z rojaki v tujini.

V oktobru 1938 so fantje največ s prostovoljnimi delom obnovili dvorano, naredili so nov tlak ter zidove in les prebarvali. Trindvajseti občni zbor so imeli 6. novembra 1938, udeležilo se ga je 75 članov. Dne 4. decembra je društvo

NADALJEVANJE NA STR. 3

uprizorilo Vombergarjevo spevoigro Rebeljon v peklju. Po podatkih v društveni kroniki je ta večer pri obdaritvi otrok tamburaški zbor, ki ga je dolga leta vodil Anton Semeja, nazadnje nastopil. Zagrjal je skladbi Na obali Save in Herkules valček.

Dobski pevski zbor je 3. decembra 1938 zvečer in 1. januarja 1939 popoldne pod vodstvom Ivana Grošlja uspešno uprizoril spevoigro Slovenski božič.

Burko v petih dejanjih Babilon so igrali 19. februarja 1939. Na telovadni akademiji 26. februarja so fantje in dekleta izvedli 20 telovadnih vaj. Najbolj uspešne so bile članice z Venčkom narodnih. Nastopilo je čez sto telovadcev. Gledalcev pa je bila polna dvorana. Bogata je bila tudi materinska proslava 25. marca. Nastopila sta dva otroška pevska zbora, enega je vodil učitelj Bogomir Zadek, drugega pa Ivan Grošelj. Zvrstilo se je več telovadnih vaj in prizorov otroških iger.

Romantično spevoigro Darinka so dobski pevci in igralci nastudirali pod vodstvom zborovodje Ivana Grošlja in jo 2. aprila 1939 uspešno postavili na oder.

V nedeljo popoldne 17. decembra 1939 so skoraj sami novi igralci uprizorili igro Logajeva sinova. Zvečer 24. decembra pa so pevci ponovno uprizorili spevoigro Slovenski božič.

Pri Vombergarjevi kmečki komediji Voda, 28. januarja 1940, je tudi nastopilo več novih igralcev.

Pevski zbori so nazadnje nastopili na materinski proslavi 31.

marca 1940. Mešani zbor je zapel Materam, ženski zbor Na tujih tleh in Oj, zato, mladinski pa Naša dobra mamica, Vanček in Marijina sem hči.

Mladinski pevski zbor je pod Grošljevim vodstvom 26. maja 1940 uprizoril otroško igrice Grudica.

V nedeljo, 15. decembra 1940 je imelo dobsko prosvetno društvo svoj 25. redni in obenem zadnji občni zbor.

Otroško igro Peterčkove poslednje sanje so Dobljani igrali 28. decembra 1940 za otroke in naslednji dan za odrasle. Dne 12. januarja 1941 so se igralci predstavili z veseloigro Knjižničar. Obe je režiral mlad režiser Vinko Pučko.

Komedija Pričarani ženin je bila zadnja igra, ki so jo igralci dobskega prosvetnega društva postavili na oder pred drugo svetovno vojno. Igrali so jo trikrat, 16. februarja 1941 dvakrat in 25. februarja. Društveni dom je služil svojemu namenu do druge svetovne vojne. V dvajsetih letih se je v njem zvrstilo mnogo dramskih predstav, pevskih in tamburaških koncertov in nastopov, tu so bile vedno dobro obiskane materinske proslave, številne šolske prireditve in proslave, miklavževanja, ki so se jih veselili otroci in odrasli, zvrstile so se številne telovadne akademije na orodju in proste vaje. Veliko je bilo pomembnih prosvetnih in strokovnih predavanj in drugega.

V noči od 19. na 20. december 1943. so partizani društveni dom požgali. Po drugi svetovni vojni ga žal niso obnovili.

Ontario

TASK FORCE ZA DOSTOP DO POKLICA V ONTARIJI.

TA TASK FORCE JE BIL USTANOVLJEN od Ministra v državi in Minister ki je odgovoren za narodne razmere, je imenovan od Lieutenant Governor za nasvet in sodelovanje v izvršnem svetu na 22. oktobra 1987 de raiskuje kako vplivajo tuji primeri in zmožni ljudje, posebni člani manjšina ali rasa in narodopisne skupine, o pravila in navade ki vodijo v vstop za poklice v Ontariju.

Ta Task Force Bo:

- 1) Pregledal vse pravila in izvedbe ki vplivajo na vstop poklicev, da odloči če oni imajo zmožen in razsoden namen na ljudi ki imajo podlago in izkušnje ki so prej živeli izven Kanade.
- 2) Določil, ki razlagajo pravila in navade se lahko opravičijo če je potrebno, da se vzdržava poklicna mera.
- 3) Raziskal sedanje ali možne ovire preko oblasti za določene poklice, kakor na primer...pomankanje podpiranje postrežbe med treniranjem.
- 4) Priporočal spremembe pravil in navad, ki nemorajo biti opravičene kod potrebne za podporo o vzdrževanju poklicne mere in priporočal kako tuji zmožni ljudje lahko sprejmejo tista pravila ki so lahko opravičene.

Ta Task Force mora predložiti svoje ugotovitve in priporočitve do 1. novembra 1988. Za prvo stopnjo, povabi pisane predloge od vseh skupin in oseb ki so prizadeti, da vložijo prošnjo do 15. februarja 1988.

Kopije za obrazložitve se lahko dobijo ce pisite na:

180 Dundas Street West
22nd Floor
Toronto, Ontario M5G 1Z8
(416) 965-0561

Patricia S. Bregman
Project Director

Za prevod odgovarja agencija.

CHRISTA MEVES

prestopila v katoliško Cerkev. (Povzeto iz Die Welt am Sonntag, June 21, 87).

Znana nemška pisateljica - bestseller avtorica -, katere knjige so izšle v štirimilijonski nakladi, je bila od leta 1973 do 1985 članica sinode evangeličanske cerkve v Nemčiji (EKD). Leta 1980 so njeni bralci in poslušalci ustanovili "priateljski krožek", ki je narasel do sedaj že nad 6000 članov, ki se redno sestajajo. Njena odločitev zapustiti protestantovsko cerkev v kateri je sama delovala toliko časa, ni bila storjena v trenutku, ampak je dozorela po dolgoletnem premišljanju.

Kot vzroke za njen korak navaja: "V meni je raslo prepričanje, da protestantovska cerkev ni zavzela dovolj odločnega stališča do uničujočih sistemov tega stoletja: nacionalsocializma in komunizma, medtem ko katoliška Cerkev stoji neomajno na pravem stališču in daje ljudem jasno etično orientacijo - četudi duh časa temu nasprotuje.

Protestantovski cerkveni krogi in občila so se začeli neusmiljeno in polemično boriti proti Christi Meves, po njeni odločitvi. Slikajo jo, da hoče vzeti v zakup ljubezen, ugled, pokorščino in službo Bogu, kot osrednjo točko vseh vrednot. Ker poudarja brezpogojno zaščito družine in majhnih otrok, ji očitajo reakcionarni, proti-emancipatorski vzgojni in socialni ideal.

Christa Meves se je borila kakor malo kdo zoper lahkomisljane splave. Zaprepaščena je, da evangeličanska cerkev ne zavzame nobenega odločnega stališča do tega vprašanja, ali pa govori dvoumno. Christa Meves zagovarja posebno vlogo matere pri vzgoji otrok v prvih letih in obtožuje evangeličanske kroge ženskega gibanja, da ti pripomorejo k odtujevanju mater od otrok, mož in njihovih družin.

V tej zvezi obsoja tudi stališče neškodljivosti predzakonskih spolnih odnosov in homoseksualnosti, ki sta na dnevnem redu raznih zborovanj in shodov evangeličanske cerkve.

„Slovenski dan“ v Evropskem parlamentu v Strasbourgu

V sredo, 20. januarja, je na povabilo Evropskega parlamenta (ES) dr. Franc Bučar iz Ljubljane govoril evropskim parlamentarcem v Strasbourgu. Konferenco na temo „Križa v Jugoslaviji“ je vodil vodja parlamentarne skupine za jugovzhodno Evropo dr. Otto von Habsburg, ki je dr. Bučarja tudi predstavil.

Smisel Bučarjevega nastopa je bil v tem, da je skušal evropskim parlamentarcem in politikom prikazati nujnost, da v svoji zavesti pomaknejo meje Evrope tudi čez meje Evropske skupnosti in da upoštevajo tudi tiste narode, ki so skozi vso antično zgodovino bistveno povezani z oblikovanjem politične in kulturne podobe Evrope.

Kratek, a zadet Bučarjev nastop v angleščini je vzbudil med parlamentarci veliko zanimanja. Soglasno so izrazili veliko veselje nad dejstvom, da se slovenski glas sliši v tej osrednji evropski politični instituciji.

Celovška "Nedelja" 31. je 1. 1988.

PROČ OD JUGOSLAVIJE?

53% (Slovencev v Slovenskem javnem mnenju 87) ocenjuje, da bi se Sloveniji šele z odcepitvijo od Jugoslavije dejansko odprle nove možnosti razvoja, in 65,5% se jih boji, da je slovenski jezik ogrožen.

Če je res, da mora Slovenija kar 50% sredstev, ki jih gospodarstvo lahko namenji za akumulacijo, odstopiti nerazvitim in ob tem sama

Zdi se, da ni mogoče internacionalizirati samo kakega delnega slovenskega problema, kakor je denimo vprašanje šolskega modela na Koroškem, vprašanje zaščitnega zakona v Italiji ali vprašanje parlamentarne svobode v Sloveniji. V Evropi je treba nastopiti s kompletnim seznamom slovenskih zahtev in pričakovanj — in potem je tudi kaj možnosti, da nas bodo sploh opazili in prispevali k reševanju tudi vsake od posameznih zahtev. Bučarjev nastop je bil prav te vrste. Treba bi ga bilo podpreti tudi z glasom iz zamejstva.

Observer

vse bolj zaostaja za razvitim svetom, je takšno stališče docela razumljivo, ne glede na to, da se je sistem zbiranja sredstev za nerazvite že zdavnaj izrodil, kajti če dajavec nima pravice sam odločati, kolikšni del svojega dohodka bo namenil za pomoč, to ni več pomoč, temveč je davek.

TELEKS, Ljubljana, 19. nov. 87/36 in 37.

Yugoslavia: The Failure of "Democratic" Communism je naslov knjige, ki jo je izdala Freedom House, 48 East 21st Street, New York, N. Y. 10010, USA (cena \$10.75).

Knjiga je rezultat seminarja na katerem je zadnje poletje predavalo 14 emigrantov in oporečnikov od vseh narodnosti v Jugoslaviji. Med najbolj znanimi so bili: Vladimir Adžemović, A. Knežević, Mate Meštrovič, Mihajlo Mihajlov, Predrag Pajič. Od Slovencev pa Ljubo Sirc in Ciril Žebot.

Slovenska igralska skupina Toronto je ime nove skupine igralcev, ki se bo prvič predstavila na odru v soboto 19.

marca ob 7:30 uri zvečer v dvorani Brežmadežne v New Torontu z veseloigro Glavni dobitek. Ljubitelji slovenske oderske kulture lepo vabljeni.

Na vigilijo tretjega krščanskega tisočletja se pridružimo papeževi molitvi za pomoč Cerkev v njenih težavah, da bo svetu vedno znamenje miru in edinosti v Bogu.

DOM LIPA

Slovenski starostni dom ima v nedeljo 6.marca 1988. ob 2 uri popoldne občni zbor v prostorih na 52 Neilson dr. v Etobicoke. Pridite!

Uprava slovenskega starostnega doma.

V spomin pok. V. Mauku so darovali v tiskovni sklad
S.D.: M&R Cujes \$ 100.-
Dr. Joze Planinšič \$ 100.-
M&A Kuk \$ 100.-, S.S. 50.-
J.R. \$ 50.-

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italiana 63
34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO 1

Smrt svetovno znanega združnika prof. Georga Davidoviča

V Montrealu se je prve dni januarja končala življenjska pot Georga Davidoviča, ki je posvetil vse svoje življenje teoriji in praksi združništva.

Rodil se je l. 1901 v Mladenovcu. Kot mladostnik se je umikal s srbsko vojsko preko Albanije in se je naselil začasno v Švici, kjer je končal svoje študije. Nato se je vrnil domov, kjer se je kamlu vključil v združno gibanje s pisanjem člankov, izdajanjem in urejevanjem časopisov (Zanatlija - 4 leta, Ekonomski i Financijski život - 10 let) in predavanji na beograjski Ekonomski visoki šoli. Bil je tudi tajnik Jugoslovanske združne zveze, katere predsednik je bil dr. Anton Korošec.

Za časa nemške okupacije je branil neodvisnost združništva in se je rešil likvidacije samo tako, da se je skrival v bolnišnici.

Ko so komunisti prevzeli oblast in so enako kot Nemci hoteli usužnjiti združništvo svojim ciljem (Davidovič se ni hotel odpovedati tajništvu kot so zahtevali) in mu je grozilo preganjanje, je dobil s pomočjo svojih nekdanjih učencev potni list, da je odpotoval najprej v Švico in pozneje v Anglijo, kjer je dobil s pomočjo združnikov zaposlitev pri C.W.S., angleški potrošni zadrugi. L. 1958 je postal tajnik kmetijskega združništva pri Mendarodni združni zvezi in je začel izdajati Agricultural Cooperative Bulletin. Ker je dosledno dokazoval, da "komunistične zadruge" niso prave zadruge, ker so pod neposredno kontrolo komunistične partije, so bili lahkoverni združniki v Angliji veseli, da se je preselil l. 1962 kot direktor raziskovanja h Kanadski združni zvezi v Ottawa. V tej dobi je napisal celo vrsto pomembnih študij, obenem pa je s svojimi mednarodnimi zvezami uvedel kanadske združnike na mednarodno pozornico, kjer zavzemajo sedaj zelo vidno mesto.

Svoje počitnice je izrabil vrsto let, da je predaval v poletnem tečaju v Antigonishu v Coady International Institutu. Tam je bil tako popularen, da ni imel nikdar prostega časa, ker so ga vedno oblegali študentje, ki so črpali iz njegovega bogatega znanja in tudi osebnega izkustva.

Institut je objavil njegovo delo, napisano na podlagi teh predavanj, kot posebno knjigo "Towards a Cooperative World - economically, socially, politically" (1967). Knjiga je izšla v francoskem, španskem, perzijskem in (v izveščku) tudi v kitajskem prevodu.

Po vsiljeni upokojitvi (po njegovem mnenju bi smel obdržati svoj položaj pri

Združni zvezi, dokler bi mogel delati, Zveza pa je vztrajala na upokojitvi pri 65. letih) je dobil profesorsko mesto na Sir George William, sedaj Concordia University v Montrealu, kjer je predaval združništvo v angleščini in francoščini. Posebno njegovi večerni tečaji v francoščini so pritegnili izredno veliko število študentov, ki se sedaj udeležujejo v francoskem združnem gibanju. Francoski združniki so mu izkazali svoje priznanje ob več prilikah. Med drugim so mu podelili 14. junija 1978 red zaslug za združništvo. Obenem je 10 let urejal dvojezično znanstveno revijo Canadian CIRIEC Review, ki se je pozneje preimenovala v Canadian Journal of Public and Cooperative Economy, njegovi članki pa so izhajali tudi v evropski Review of Public and Cooperative Economy (Liège, Belgija), v letnem zborniku Plankett Foundation (Oxford, Anglija) in drugje. Zadnje njegovo delo, ki ga je napisal v francoščini, je še v rokopisu. Naslovljeno je "Les Principes coopératifs à la lumière des réalités coopératives". Poleg svojske reformulacije združnih načel, ki temelji na dvojnem značaju združništva, da so namreč zadruge istočasno bistveno družba kot tudi gospodarska enota, vsebuje delo tudi izčrpno zgodovino razvoja združnih načel v različnih družbenih okoliščinah.

Že pred leti ga je zadela kap, ki mu je onemogočila nadaljnje delo. Čeprav je ohranil bistrega duha in je lahko bral, ni mogel več ne govoriti in ne pisati. Ker mu je medtem umrla tudi žena in živita oba sinova v Kaliforniji, ga je težila tudi osamljenost.

Poleg drugih priznanj ga je počastilo Društvo združnih vzgojiteljev s priznanjem za odličnega združnega vzgojitelja in Kanadsko društvo za študij združništva ga je razglasilo za svojega prvega dosmrtnega častnega člana.

Davidoviča sem prvič srečal v Torontu, ko je bil na obisku združnih ustanov v Kanadi. Takrat sem bil zaposlen pri Ontarijski zvezi kreditnih zadrug, bolj redne stike pa sva navezala, ko je prihajal predavat v Antigonish. Sodelovala sva pri kanadskem odseku CIRIECa in zlasti pri reviji, kjer me je vedno vzpodbujal, naj pišem o združništvu. Bil sem tudi glavni ocenjevalec novega združnega slovstva za revijo, zlasti za nemško. Kolikorkrat sem le mogel, kadar sem sam ali z ženo potoval preko Montreala, sem se oglasil pri njem bodisi v njegovi pisarni ali pa užival njegovo izvrstno kuharsko (srbsko) umetnost. Z ženo sva ga tudi obiskala, ko je preživljal zadnje počitnice z ženo na Prince Edward Islandu, kjer je končaval svoj zadnji rokopis o združnih načelih in l. 1985 v juniju v bolnišnici v Montrealu, kjer je bil začasno po kapi, predno so ga prestavili v dom za onemogle, kjer je že bila njegova žena. Prinesla sva mu diplomo častnega članstva Kanadskega društva za študij združništva. Kljub temu, da ni mogel govoriti, se je videlo, da je vedel, za kaj gre in je bil priznanja zelo vesel.

Ko je odšel iz Jugoslavije, je prinesel s sabo tudi pravila slovenske delavske zadruge Plamen v Kropi in tri številke njihovega obnovljenega glasila Zadrugar. Povedal mi je, da je bil Plamen neposredni član Mednarodne združne zveze, dokler je bilo članstvo poedinih zadrug ter poedincev še možno.

Čeprav se zadnja leta zaradi bolezni ni mogel več aktivno udeleževati v združnih dejavnostih, je močno vplival

tako na razvoj združne znanosti kot tudi na razvoj združnikov (zlasti preko svojih tečajev v Montrealu in Antigonishu) ter združnih organizacij.

Rudolf Čuješ

Iz Londona smo dobili sporočilo, da je dne 9. januarja t. l. umrl Dr. Juraj Krnjevič, predsednik Hrvatske Seljačke Stranke. Bil je prijatelj Slovencev. Njegova želja je bila, da bi Hrvatje čimprej stopili v najožji stik s Slovenci za skupen nastop za samostojnost. Predstavnikom HSS izražamo naše sožalje.

Rojak, si že poravnal svoj dolg?

Zadnje mesece je bilo v naših časopisih že več prošenj za prispevke v "Forced Repatriation Defence Fund" Gre za denarno pomoč grofu N. Tolstoj in Mr. Nigel Watts-u, katera sedanji Lord Aldington (ob koncu vojne general Toby Low) toži v zvezi z knjigo Minister and the Massacres.

Ne pozabimo, da je grof N. Tolstoj s to knjigo našo Vetrinjsko tragedijo svetu prikazal v taki luči, kakor bi ne mogel storiti noben Slovenec. Nič manj važna pa ni tožba sama, ki se bo kmalu začela, saj je od izida te odvisno, ali bo dokazana pravica in našim pomorjenim vrnjena čast, ali pa bodo oni in z njimi ves slovenski narod ostali še naprej pozabljeni in zasramovani.

Grof Tolstoj se je postavil v obrambo prisilno in z zvižajo vrnjenih slovenskih domobrancev z enim samim namenom, da se izkaže pravica.

Zdaj je odvisno tudi od nas preživelih, da mu finančno pomagamo, ker "bi bilo najbolj žalostno" (to je njegova izjava), če bi zaradi pomanjkanja denarnih sredstev bil prisiljen opustiti to edinstveno priliko, ko so dani pogoji, da se tudi ta košček najbolj sramotnega dejanja II. svetovne vojne prikaže svetu v vsej resnici!

Ne pozabimo te važne zadeve priporočiti tudi našim mučencem. To je stvar naših vseh -- živih in mrtvih!

Advocati, ki so mednarodno poznani in zato dragi pa zahtevajo denar. Svoje darove pošljite odbornikom društev "Tabor" ali "Vestnik", med temi tudi meni.

Stane Pleško

S.P.
77 Goswell Rd
Etobicoke, Ont.
M9J-1x4